

VIC-rapportage Q3 en Q4 2021

Team: Strategie, Financiën en Control

Opgesteld door: Sofie Mani

d.d. 28 januari 2022

Inleiding

In deze rapportage geven wij de constatering van de VIC-werkzaamheden¹ uit de periode juli tot en met december 2021 weer. In deze periode zijn wij bezig geweest met het actualiseren van de procesbeschrijvingen, het uitvoeren van de lijncontroles en het opstellen van de interne controle plannen bij de processen die de rechtmatigheid raken. Deze processen zijn opgenomen in bijlage 1. Ook heeft vanuit de lijn de interne controle plaatsgevonden. Deze interne controle heeft plaatsgevonden op basis van een steekproef van de accountant². De VIC heeft een review uitgevoerd op de interne controle (de steekproef) van de lijn.

De uitkomsten van de beoordeling van de procesbeschrijvingen, lijncontroles en de interne controle werkzaamheden worden door de accountant gebruikt voor hun controle.

Vanaf 2023 moet het college jaarlijks een rechtmatigheidsverantwoording afgeven over het voorgaande boekjaar³. Deze VIC-rapportage begint met een terugblik over het afgelopen jaar waarna vooruit wordt gekeken naar de rechtmatigheidsverantwoording. Vervolgens komen de meest belangrijke bevindingen zoals geconstateerd in de afgelopen controles aan bod. Hierna worden deze bevindingen bulletsgewijs aangevuld met het advies en welke rol de VIC in dit traject van verbeteringen het komende jaar zal hebben. De rapportage eindigt met twee bijlages. Een bijlage met daarin een overzicht van de detailbevindingen bij de procescontroles geconstateerd bij de VIC-werkzaamheden. En een bijlage met de detailbevindingen uit de interne controle uitgevoerd door de kwaliteitsmedewerkers in de lijn en geriewed door de VIC.

Terugblik over het afgelopen half jaar

De afgelopen jaren heeft de VIC de interne controle in de vorm van de steekproef uitgevoerd. Afgelopen half jaar is deze interne controle uitgevoerd door kwaliteitsmedewerkers in de eerste lijn. Hierbij pakken zij hun rol en verantwoordelijkheid om aantoonbaar in control te zijn. De eerste lijn denkt zichtbaar proactief mee aan verbeterstappen om beter in control te komen. Zo is de kwaliteitsmedewerker van salarissen direct aan de slag gegaan met het zichtbaar vastleggen van de interne controles. Bij het proces van de maandafsluitingen wordt gelijk de controle op de juiste boekingen van investeringen meegenomen. De organisatie heeft zelf aangegeven een procesbeschrijving voor de begrotingswijzigingen te willen hebben. En vanuit inkoop is door de

¹ Verbijzonderde interne controle

² De accountant kiest voor een steekproef als op die wijze bij dat proces de beste controle informatie wordt verkregen.

³ Naar verwachting moeten gemeenten over het boekjaar 2022 voor de eerste keer een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Dit onder voorbehoud van parlementaire goedkeuring. Mocht dit nogmaals worden uitgesteld, dan wordt 2022 gezien als pilot.

afname van fouten zichtbaar dat de ingeslagen weg succes heeft maar wel wordt gewerkt aan het door ontwikkelen van de bestaande beheersmaatregelen.

De kwaliteitsmedewerkers moeten nog wel wennen aan deze uitvoering van de interne controle. Waar eerst op vertrouwen werd gesteund moet nu ook gewerkt worden aan de zichtbaarheid, controleerbaarheid en navolgbaarheid. De interne controlestappen moeten doelmatig worden ingericht zodat zichtbaar is, dat wordt voldaan aan de wet- en regelgeving en de belangrijkste procesrisico's zijn afgedekt. De kwaliteitsmedewerkers zijn vaak medewerkers die al jaren lang in het proces werkzaam zijn, de interne beheersing is eigenlijk zo'n vanzelfsprekendheid geworden dat de vastlegging maar ook het herijken van de controlestappen over het hoofd worden gezien. Interne controle in de vorm van de steekproef is een nieuwe activiteit voor de kwaliteitsmedewerkers wat vraagt om andere vaardigheden.

Door alle dagelijkse hectiek ontbreekt het soms aan tijd en aandacht voor interne beheersing. Prioriteit wordt gesteld aan het reguliere werk en daarmee het draaiende houden van de organisatie. Gezien de omstandigheden van de organisatie is dit een begrijpelijke keuze.

Doordat de kwaliteitsmedewerkers zelf de interne controles uitvoeren, is ook de rol van de VIC aan het veranderen naar de gewenste onafhankelijke derdelijns rol. Waar voorgaande jaren de interne controle werkzaamheden nog door de VIC werd uitgevoerd, kan nu door de VIC de focus worden verlegd naar het geven van een objectief oordeel over de opzet, het bestaan en de werking van de interne controles en beheersmaatregelen, die in de lijn uitgevoerd worden.

Doorkijk naar de rechtmatigheidsverantwoording door het college 2022.

Op dit moment zou het college op basis van de vastleggingen van de eerste lijn nog niet met zekerheid over geheel 2021 een rechtmatigheidsverantwoording af kunnen geven. Interne beheersing wordt door de organisatie nog onvoldoende als een belangrijke prioriteit gezien. De afgelopen maanden zijn wel stappen gezet om dit hoger op de prioriteitenlijst te zetten. Dit blijkt uit het feit dat interne controle door de lijn nu in een ontwikkeltraject zit en het besef voor goede procesbeschrijvingen steeds groter wordt.

De organisatie is gewend dat de accountant en de derde lijn de controles, waarmee de rechtmatigheid wordt aangetoond, uitvoeren. In de situatie 2022, waarbij het college zelf moet aantonen dat ze rechtmatig handelt veranderen de uitvoeringslijnen. Dit is omschreven in het plan van aanpak rechtmatigheidsverantwoording 2021.

De eerste lijn zal zelf aantoonbaar moeten maken dat ze op het gebied van (financiële) rechtmatigheid in control zijn. Dit past ook bij het principe van integraal verantwoordelijke managers. Dit moet worden uitgevoerd met een systeem van zichtbare interne beheersing en interne controles waarbij aantoonbaar wordt gemaakt dat de wet- en regelgeving is nageleefd.

Voornamelijk de business controllers geven in hun rol (tweede lijn) op dit punt ondersteuning aan de 1e lijn. Zij adviseren, coördineren en analyseren of wet- en regelgeving op uitvoeringsniveau adequaat wordt nageleefd.

Audit geeft als derde lijn invulling aan de verbijzonderde interne controle en neemt hierbij op het gebied van rechtmatigheid de rol van de accountant over. De VIC toetst de opzet, het bestaan en de werking van de systemen welke ten grondslag liggen aan de interne beheersing en voert een review uit op de interne controles zoals uitgevoerd door de eerste lijn.

De accountant betreft de rechtmatigheidsverantwoording van het college bij het oordeel over de getrouwheid en maakt hierbij gebruik van de uitkomsten van de werkzaamheden van de eerste, tweede en derde lijn. Helaas worden de controlewerkzaamheden van de accountant niet minder qua omvang maar zullen de accenten veranderen.

Het is noodzaak dat de eerste lijn gebruik gaat maken van kwaliteitsmedewerkers die zich kunnen richten op interne beheersing. Sociaal domein heeft twee kwaliteitsmedewerkers die hun controles inrichten op basis van een eigen intern controleplan. Sociaal domein heeft op het gebied van de

jeugdwet en uitkeringen WMO de informatie paraat om de rechtmatigheidsverantwoording af te kunnen geven. Andere domeinen zijn nog niet zover.

De goede weg is ingeslagen om over 2022 de rechtmatigheidsverantwoording af te kunnen geven.

Bevindingen

Procesbeschrijvingen in opzet voldoende, de zichtbare uitvoering van het proces onvoldoende

2021 stond in het teken van de voorbereiding op de rechtmatigheidsverantwoording 2022. Net als eerdere jaren is voortgeborduurd op de in 2018 door de accountant opgestelde procesbeschrijving toen zij in opdracht van de gemeente Woerden de VIC uitvoerde. Vanuit de VIC is bij het actualiseren van de procesbeschrijvingen samen met de lijn en het uitvoeren van de lijncontrole de nadruk gelegd op het navolgbaar uitvoeren van de beheersmaatregelen bij de benoemde risico's en het navolgen van de wet- en regelgeving. De accountant heeft in een voorcontrole het proces van de omgevingsvergunningen bekeken en heeft mondeling het advies gegeven om de procesbeschrijvingen meer smart te omschrijven. Er moet duidelijker worden omschreven wie, wat, wanneer doet.

Vanuit de VIC herkennen wij deze bevinding van de accountant. Wij zien ook dat bij elk proces beheersmaatregelen onvoldoende worden vastgelegd zodat niet mogelijk is om vast te stellen of de maatregelen daadwerkelijk zijn uitgevoerd. Om te kunnen steunen op de beheersmaatregelen leggen wij de prioriteit bij het zichtbaar vastleggen van de beheersmaatregelen. Een tweede stap is het beter vastleggen in de procesbeschrijving, uit de vastlegging van de beheersmaatregel blijkt wat er echt wordt gedaan in het proces.

Eerste grote stappen op het gebied van interne controle door de lijn zijn gezet

Voor het verkrijgen van controle informatie maakt de accountant gebruik van steekproeven. Deze systematiek kunnen wij ook inzetten voor de interne controle. Op deze manier voorkomen wij dubbel werk.

De afgelopen jaren heeft de VIC de steekproef uitgevoerd. In 2021 is de steekproef geheel als interne controlemiddel uitgevoerd door de eigen kwaliteitsmedewerkers in de lijn. Vanuit de VIC is veel tijd gegaan naar het begeleiden van de lijn bij het uitvoeren van de steekproef. Algemeen beeld is dat de werkzaamheden zijn onderschat en dat de kwaliteitsmedewerkers meer kritisch moeten zijn. Maar ook zijn niet overal kwaliteitsmedewerkers aangewezen waardoor de steekproef soms een ad hoc activiteit is, of kwaliteitsmedewerkers zijn zich er niet van bewust dat interne controle onderdeel is van hun takenpakket. Winst ten opzichte van eerdere jaren is dat de organisatie nu voor het einde van het jaar de bevindingen in beeld heeft en hierbij passende vervolgccontroles heeft ingepland om de fouten in beeld te brengen voordat de accountant start met de jaarrekeningcontrole in mei.

Niet altijd wordt geboekt op het juiste grootboeknummer in de administratie

Uit de interne controle door de kwaliteitsmedewerkers in de lijn is gebleken dat kosten soms op een verkeerde grootboekrekening worden geboekt. Dit kan als gevolg hebben dat kosten verkeerd worden verantwoord in de jaarrekening en raakt hiermee het getrouw beeld. Echter kan dit ook zijn invloed hebben op de financiële sturing van de organisatie. Dit is het geval bij het verkeerd boeken van investeringen. De investeringen worden te laag weergegeven waardoor het lijkt dat we binnen de begroting handelen. Na correctie blijkt dan dat de begrotingsrechtmatigheid wel geraakt wordt. Dit heeft gevolgen voor de verklaring van de accountant op het gebied van de rechtmatigheid.

Naar aanleiding van deze bevindingen gaan de kwaliteitsmedewerkers een aanvullende analyse uitvoeren en wordt elke post met betrekking tot investeringen beoordeelt op juiste boeking. Zo wordt gekeken of er geen investeringen onder de exploitatiekosten zijn geboekt en of de kosten geboekt onder de investeringen wel echte investeringen zijn.

Eind 2021 is de procesbeschrijving van het proces investeringen aangepast en is het interne controleplan afgerond. Voor 2022 zijn er passende maatregelen getroffen om dit probleem te verhelpen.

Contracten niet paraat bij afgeven prestatieverklaring

De controle op prestatieverlevering is een uitgebreide interne controle die wordt uitgevoerd door de kwaliteitsmedewerkers. Hierbij wordt gekeken of voldoende onderbouwd is, of de prestatie zoals vermeld op de factuur is geleverd. Bij de grotere contracten wordt ook gekeken of de prestatie in lijn ligt met het contract. Bij enkele facturen hebben wij de contracten bij de leverancier op moeten vragen omdat de lijn de contracten niet paraat had. Hieruit kunnen we voorzichtig concluderen dat bij het afgeven van de prestatieverklaring niet gekeken kan worden of de prestatie zoals vermeld op de factuur wel overeenkomstig de contractuele afspraken is geleverd. Hierbij is te denken aan prijs, kwaliteit en kwantiteit. Het gevaar is dat voor facturen blind akkoord wordt getekend, zonder kennis te nemen van de prijs en kwaliteitsafspraken in het contract. Doordat we facturen op hebben moeten vragen bij de leverancier weten we dat dit voorkomt.

De checklist van de interne controle 2022 zoals voorgeschreven door de accountant willen wij uitbreiden met de vraag of de factuur overeenkomstig de contractuele eisen is. Ook zullen de contracten altijd op een vaste plek moeten worden vastgelegd.

Uitkomsten controle inkoop reden tot zorg

Gemeente Woerden is voor het derde jaar op rij in de gevarezone voor een niet goedkeurende verklaring van de accountant op het gebied van rechtmatigheid.

Belangrijkste reden is dat continuïteit van de werkzaamheden soms een hogere prioriteit heeft dan het voldoen aan wet- en regelgeving. Zo worden contracten waarvan bekend is dat deze onrechtmatig zijn, soms niet tijdig opnieuw aanbesteed omdat het werk door moet kunnen gaan en kosten voor transitie naar een andere leverancier hoog zijn. Deze keuzes kunnen heel plausibel zijn maar dit had voorafgaand aan het college dan wel de raad moeten worden voorgelegd.

Uit de eerste analyse uitgevoerd door inkoop over de periode januari tot en met medio oktober is gebleken dat de Gemeente Woerden voor 8 ton aan onrechtmatige contracten heeft.

Uit de controle blijkt wel dat de ingeslagen weg van inkoop succesvol is. Tot nu toe waren de inhuurcontracten altijd een groot probleem. We nu zien dat dit aanmerkelijk afneemt door het inzetten van de inhuurdesk. De onrechtmatigheden zitten voor het merendeel in de oudere contracten.

Bewust zijn van de betrouwbaarheid van informatie uit de systemen heeft een boost nodig

Eind vorig jaar is de gemeente Hof van Twente getroffen door gijzelsoftware. Informatiebeveiliging speelt een belangrijke rol om dit soort acties te voorkomen bij onze eigen gemeente. Het probleem is dat de informatiesystemen op het oog goed werken – we krijgen immers informatie en het ondersteund ons bij de uitvoering van de werkzaamheden- maar als het mis gaat, gaat het goed is. Hierbij is dus te denken aan hackers maar ook onjuiste keuzes door het management door verkeerde informatie.

Interne beheersmaatregelen kunnen handmatig of geautomatiseerd worden uitgevoerd. Denk hierbij aan het vier ogen principe en invoercontroles. Geautomatiseerd heeft de voorkeur omdat dit werk

scheelt en betrouwbaar is. Elk VIC-gesprek is ingegaan op het gebruik van informatiesystemen en de betrouwbaarheid van deze systemen. Weinig medewerkers waren zich bewust van de geautomatiseerde controles in de informatiesystemen, dat het belangrijk is dat de informatie uit de systemen aantoonbaar betrouwbaar is door het toetsen van de geautomatiseerde beheersmaatregelen en dat de betrouwbaarheid van de geautomatiseerde controles ook aantoonbaar kan worden gemaakt door bijvoorbeeld een ISAE 3402 (door de leverancier). In de uitvoering van de beheersmaatregelen zien we dan ook meerdere handmatige controles die ook geautomatiseerd kunnen worden uitgevoerd bijvoorbeeld bij het gebruik van Join. Een voorwaarde om te kunnen steunen op de geautomatiseerde controles blijft wel dat de betrouwbaarheid van het systeem is vastgesteld.

Over 2021 heeft een externe IT-auditor een ISAE 3402 type 2⁴ afgegeven over alle door de gemeente Woerden geleverde ICT-diensten. De scope van dit rapport betreft de general IT-controls zoals change management maar het gaat nog niet in op de applicatie controles in de systemen zoals bijvoorbeeld het afdwingen van het 4-ogen principe. We zijn al een heel eind op weg om op het gebied van IT aantoonbaar in control te zijn maar hebben nog stappen te zetten.

De scope van de ISAE 3402 type 2 over 2022 zal minimaal de volgende systemen met de relevante application controls bevatten:

- Key 2 Finance (financiële administratie)
- Cumulus (Jeugdwet en uitkeringen WMO)
- Vris (Plaatselijke belastingen en heffingen)
- ADP (Salarissen)

Advies volgend uit de bevindingen van alle VIC-werkzaamheden

De weg naar de rechtmatigheidsverantwoording

- Prioriteit stellen bij het optimaliseren van het three lines of defence model en laat de VIC niet verzanden naar de werkzaamheden van de eerste en tweede lijn.
- Betrek business controllers en de teammanagers actief bij de constatering uit de interne controle waaronder de constatering van inkoop door de kwaliteitsmedewerkers.

Deze bevindingen worden gedurende het jaar opgepakt.

Procesbeschrijvingen in opzet voldoende, de zichtbare uitvoering van het proces onvoldoende

- Verminder het aantal budgethouders.
- Stel het beleid vast op bij het prestatieverklaren.
- Geef een budgethouderscursus met daarin o.a. de rol voor de planning- en controlcyclus en de vastlegging bij het afgeven van de prestatieverklaring.
- Voer de periodeafsluitingen uit overeenkomstig de afspraken zoals opgenomen in het werkbestand maandafsluitingen.
- Stel een allround subsidiecoördinator in voor de te verstrekken subsidies door de gehele gemeente. Bij voorkeur vanuit sociaal domein omdat daar de meeste subsidies vandaan komen.
- Verkrijg grip op het proces van de begrotingswijzigingen door tussentijdse vastlegging en monitoring.

⁴ Het Type 2-rapport betreft een periode van één jaar. Het rapport beschrijft het proces en de beheersingsmaatregelen zoals deze gedurende de gedefinieerde periode hebben gewerkt. De auditor toetst de toereikendheid van de beschreven beheersingsmaatregelen voor het bereiken van de beheersingsdoelstelling en stelt vast dat de implementatie ervan gedurende de Assurance rapportperiode in overeenstemming met de beschrijving is. Daarnaast wordt de effectiviteit (werking) van de beheersingsmaatregelen gedurende de Assurance rapportperiode door de auditor getest. Het oordeel wordt door de auditor verwoord in het auditorsrapport. De uitgevoerde testwerkzaamheden met betrekking tot de beheersingsmaatregelen en de bevindingen worden aan het rapport toegevoegd.

- Actualiseer het Treasurystatuut van Woerden en stel een adequate actuele liquiditeitenplanning/begroting op.

Dit zijn activiteiten waarvan de lijn voornemens is deze in Q1 op te pakken

Eerste grote stappen op het gebied van interne controle door de lijn zijn gezet

- Het is noodzaak kwaliteitsmedewerkers aan te stellen die als hoofdtaak de inrichting en uitvoering van de interne beheersing van het proces krijgen.
- Coaching van de kwaliteitsmedewerkers door VIC en business control.

Deze bevinding wordt gedurende het jaar opgepakt.

Goed gebruik grootboekrekeningen

- Voer per kwartaal analyses uit op de juiste boekingen van onderhoud en investeringen.
- Corrigeer de foute boekingen van de subsidies overeenkomstig de afspraken met de accountant en richt controles in op de juiste boeking van subsidies.

Deze bevindingen worden gedurende het jaar opgepakt.

Contracten

- Leg alle contractstukken op een centrale plek vast en betrek de kwaliteitscriteria zoals opgenomen in de contracten bij het vastleggen van de prestatieverklaring. Dit kan door middel van de contractenmodule in Key2F die nu wordt geïmplementeerd.

Deze bevinding wordt opgepakt bij de implementatie van de contractenmodule.

Onrechtmatigheid bij inkoopcontracten

- De directie en de teammanagers moet actief de noodzaak van het voldoen aan wet- en regelgeving bij de medewerkers onder de aandacht brengen.
- De onrechtmatige contracten moeten direct worden gestopt of goedkeuring gevraagd om deze nog door te laten lopen Deze goedkeuring voorkomt niet dat deze contracten onrechtmatig zijn maar het is dan een bewuste keuze van het college vanuit organisatiebelang.

Deze bevindingen worden in Q1 opgepakt.

Onvoldoende gebruik van de geautomatiseerde controles

- Awareness op het gebied van informatieveiligheid waaronder de betrouwbaarheid van informatie.
- Nu hebben we beeld bij de general IT-controls. Nu is het zaak om voor de financiële rechtmatigheid de betrouwbaarheid van de applicatie controles zoals ingericht in de systemen waar de rechtmatigheidsprocessen gebruik van maken te toetsen.

Deze bevindingen worden gedurende het jaar opgepakt.

Rol VIC ten opzichte van de belangrijkste bevindingen

Ondanks dat wij nog niet kunnen steunen op de processen willen wij wel de stap gaan maken naar een systeemgerichte controle op de interne beheersing. Dit zal betekenen dat elk kwartaal van meerdere posten wordt getoetst of het interne beheersingsproces goed is doorlopen. We verwachten dat dit de eerste keren tot bevindingen zal leiden. Door periodiek te toetsen kan de VIC op een natuurlijk moment de kwaliteitsmedewerkers coachen met de navolgbare vastlegging van de beheersmaatregelen. Doordat de gemeente nog niet kan steunen op beheersingsmaatregelen, zal er in 2022 ook nog een uitgebreide steekproef moeten worden uitgevoerd. Vanaf 2023 kunnen er dan stappen worden gezet om de controlewerkzaamheden te verschuiven van de gegevensgerichte werkzaamheden naar de slimmere systeemgerichte werkzaamheden waarmee de controlelast voor de organisatie wordt verlicht.

Elke vier maanden wordt door de VIC ook getoetst of de opvolging van de bevindingen uit de accountantscontrole (managementletter en accountantsverslag) en de VIC, voldoende adequaat worden opgepakt door de lijn. Door de VIC zal hierover gerapporteerd worden in een afzonderlijke rapportage aan de directie, het college en de auditcommissie

Bijlage: Rechtmatigheidsprocessen

	Proces	Verantwoordelijk team
1a	Afschrijvingen	SFC
1b	Investerings	SFC
2	Algemene uitkeringen	SFC
3	Debiteuren	SFC
4	Eigen vermogen	SFC
5a	FSCP Maandafsluiting	SFC
5b	Financial reporting - memorialen	SFC
6a	Grondexploitatie - opbrengsten	Vastgoed
6b	Grondexploitatie - lasten	Vastgoed
7a	Inkopen	SFC
7b	Factuurverwerking en prestatie verklaren	SFC
7c	Betalingen	SFC
8	Jeugdwet	Sociaal Domein
9	Plaatselijke belastingen en heffingen	Gegevensbeheer
10	Rentebaten en dividendopbrengsten	SFC
11	Salarissen	Personeel en Organisatie
12	Specifieke uitkeringen (inkomende subsidies)	SFC
13	Subsidieverstrekingen	Sociaal Domein
14	Uitkeringen en inkomensoverdrachten (uitbesteed)	SFC
15	Uitkeringen Wmo	Sociaal Domein
16	Vaste schulden (treasury)	SFC
17	Verhuuropbrengsten	Vastgoed
18	Bijdragen verbonden partijen	SFC
19	Omgevingsvergunningen	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
20	Voorzieningen	SFC
21	General IT-controls	ICT

Bijlage: Detail constatering VIC

Per proces zijn de succes, de tegenvallers en het advies om deze tegenvaller volgend jaar een succes te laten worden aangegeven.

Alle bevindingen zijn afgestemd met de kwaliteitsmedewerkers.

Proces	Investerings en afschrijvingen
Succes	<p><i>Procesbeschrijvingen</i></p> <p>De procesbeschrijving was alleen gericht op de afschrijvingen maar is nu uitgebreid met de beheersmaatregelen bij daadwerkelijke investering. Zoals bekend zaten bij de investeringen in 2020 veel bevindingen. Daar zijn nu in opzet passende beheersmaatregelen bij opgesteld.</p> <p>Interne controle</p> <p>Het interne controleplan voor het proces investeringen is al enige tijd gereed.</p> <p>In het team van administratie financiën hebben enkele verschuivingen plaatsgevonden. Zo is er een medewerker grootboek bijgekomen waardoor we nu twee medewerkers grootboek in het team hebben. Hierdoor komt er ruimte voor het uitvoeren van de interne controle op het proces investeringen en afschrijvingen. Gezien de bevindingen die in het voortraject van de jaarrekening 2020 en 2021 door de medewerkers van de administratie zelf zijn geconstateerd is dit voor het proces investeringen noodzaak.</p> <p>Het fundament om verbeterstappen te kunnen zetten, is gelegd.</p>
Tegenvaller	<p><i>Procesbeschrijvingen</i></p> <p>Er zitten hele goede verbeterstappen in de procesbeschrijvingen en het interne controleplan echter hebben deze nog niet tot het gewenste effect geleid. De nieuwe medewerker grootboek start 1 november. We zullen het team administratie financiën nog even de ruimte moeten geven om te komen tot de zichtbare uitvoering van de verbeterstappen.</p> <p>Aangezien de procesbeschrijving is geactualiseerd tijdens de VIC-controle hebben wij geen lijncontrole uitgevoerd. Er was nog geen documentatie aanwezig die het bestaan van het nieuwe proces kon onderbouwen. Er is niet vastgesteld dat het proces in bestaan voldoende is.</p>
Advies	<p>Zorg ervoor dat in Q1 2022 de verbeterstappen en aanvullende analyses worden gerealiseerd. Bespreek de constatering met de lijn zodat zij deze fouten niet nogmaals maken.</p>

Proces	Algemene uitkeringen ⁵
Succes	<p><i>Procesbeschrijving</i></p> <p>Proces is qua basis in opzet op orde.</p>
Tegenvaller	<p><i>Procesbeschrijving - lijncontrole</i></p> <p>Er wordt gewerkt met een excel waar de bedragen handmatig worden ingevoerd. Dit kan foutgevoelig zijn. Controles worden uitgevoerd, echter blijkt uit de vastleggingen niet wat met de uitkomsten (verschillen) wordt gedaan.</p> <p>Er wordt gebruik gemaakt van de gegevens uit verschillende delen van de organisatie. Het is onduidelijk of deze informatie uit betrouwbare systemen komt. Eenzelfde soort opmerking gaat op voor het gebruik van Pauw. Navraag levert dat Pauw geen ISAE3402 rapportage of soortgelijk document heeft waardoor we niet vast kunnen stellen of de informatie uit Pauw betrouwbaar is.</p>

⁵ Iedere gemeente ontvangt een algemene uitkering. De algemene uitkering heet zo, omdat het geld hoort tot de algemene middelen van een gemeente. Binnen de wettelijke kaders kan de gemeente zelf de afweging maken hoe de algemene uitkering wordt besteed.

Proces	Algemene uitkeringen ⁵
Advies	Bespreek de vraagpunten over de betrouwbaarheid van Pauw met de leverancier. Herijk de uitvoering van de interne beheersmaatregelen zodat deze navolgbaar en op betrouwbare wijze worden vastgelegd.

Proces	Debiteuren
Succes	<i>Procesbeschrijving</i> Het debiteurenproces wordt uitgevoerd door medewerkers die zich behoorlijk bewust zijn van de risico's en ondanks het ontbreken van een plan voor de maandafsluitingen, deze wel elke maand uitvoeren.
Tegenvaller	<i>Procesbeschrijving</i> Mogelijk mist de gemeente inkomsten doordat er geen beleid is, waarin staat opgenomen op welk moment en wanneer iets in rekening gebracht moet worden De gemeente kent enkele honderden budgethouders. Daarnaast kent de gemeente ook een uitgebreide vervangersstructuur. En deze vervangers moeten zich ook houden aan het beleid. Het is erg lastig tot onmogelijk om deze allemaal te begeleiden in het uitvoeren van goed debiteuren beleid. Deze kwestie speelt ook een rol bij andere processen.
Advies	Opstellen van het debiteuren beleid. Het reduceren van het aantal budgethouders. Hier zal een apart directievoorstel voor moeten komen.

Proces	Eigen vermogen
Succes	<i>Procesbeschrijving</i> De procesbeschrijving is qua basis in opzet op orde.
Tegenvaller	<i>Procesbeschrijving - lijncontrole</i> De dossiers en daarmee de controles worden niet gedurende het jaar bijgehouden. Pas bij het opstellen van de jaarrekening worden alle controles uitgevoerd, boekingen uitgevoerd en wordt het dossier opgesteld. Tussentijdse fouten worden niet ontdekt. Tussentijdse monitoring kan niet plaatsvinden. Het controle dossier bevat niet de definitieve raadsbesluiten (ondertekend raadsbesluit).
Advies	Hou het dossier gedurende het jaar bij in plaats van per jaareinde en verkrijg hiermee grip op het proces van de begrotingswijzigingen. Begrotingswijzigingen raken meer dan het proces van het eigen vermogen. Stel een apart proces op voor de begrotingswijzigingen

Proces	Maandafsluitingen
Succes	De uitvoering van de maandafsluitingen heeft als doel om beter in control te komen en de werkzaamheden voor de accountantscontrole (en straks de rechtmatigheidsverantwoording) gedurende het jaar uit te voeren zodat dit een gelijkmatige werkdruk geeft. Er is een nieuwe maandcontrole lijst opgesteld die vanaf oktober met terugwerkende kracht wordt uitgevoerd. Met de komst van de nieuwe medewerker grootboek moet dit realiseerbaar zijn.
Tegenvaller	Tot en met september heeft er in 2021 geen maandafsluiting plaatsgevonden. Dit wordt vanaf oktober met terugwerkende kracht uitgevoerd. Op dit moment zijn we niet tussentijds zichtbaar in control echter wordt dit gecompenseerd door de eenmalige afsluiting van het boekjaar.

Proces	Memorialen
Succes	<i>Procesbeschrijvingen</i> Het interne controleplan voor het proces memorialen is als een van de eerste interne controle plannen opgesteld en de procesbeschrijving is geactualiseerd. Het standaard formulier waar naar de accountant verwijst in de management letter, is gereed.
Tegenvaller	Ook bij dit proces geldt dat we nu pas aan de slag gaan met de verbeterlagen.

Proces	Grondexploitatie
Succes	Tijdens het VIC-gesprek met de medewerkers in de lijn die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het proces GREX, bleek dat zij zich erg bewust zijn van hun verantwoordelijkheden om te voldoen aan de wet- en regelgeving. Uit de interne controlewerkzaamheden t.b.v. de accountantscontrole komen bij dit proces zelden bevindingen. We hebben hier te maken met hele slimme medewerkers.
Tegenvaller	<i>Procesbeschrijving</i> Er is geen intern controleplan of soortgelijke documentatie. Ook is er geen zichtbare vastlegging waarin wordt aangegeven dat ze handelen volgens wet- en regelgeving. Ook de procesbeschrijving die jaarlijks ten behoeve van de accountantscontrole wordt geactualiseerd, leeft niet bij de medewerkers in de lijn.
Advies	De actualisatie van de procesbeschrijving is onder handen. Hierbij wordt nadrukkelijk ingegaan op de vastlegging van de uitkomsten van de interne beheersing.

Proces	Inkoop –en aanbesteding
Succes	Het inkoopproces is in Join op maat gemaakt voor aanbestedingen. Helaas blijkt dat veelal niet het juiste zaaktype wordt gekozen waardoor er alsnog niet aan de voorkant pro-actief gestuurd kan worden op de juiste procedures (geen startdocument). Verder zijn er een aantal aanbestedingen doorlopen voor raamcontracten die betrekking hebben op inhuur waardoor deze de rechtmatige weg vervolgen. Inhuur loopt nu veelal via de inhuurdesk.
Tegenvaller	De capaciteit van het team inkoop gaat volledig op aan advisering. Voor interne controle is eigenlijk geen tijd. Potentiële onrechtmatigheden worden laat of niet gesignaleerd waardoor bijsturing niet meer mogelijk is. De onrechtmatigheden uit eerdere controles zijn in beeld en zijn mondeling afgestemd met teammanagers. Deze worden nog niet in een directierapportage opgenomen waardoor het lerend effect voor de organisatie achter blijft en de teammanagers niet geneigd zijn om de onrechtmatige contracten op te zeggen. <i>Procesbeschrijving</i> Gezien de vele ontwikkelingen in dit proces en de ontwikkeling die mogelijk nog komen is nu de procesbeschrijving niet geactualiseerd. Actualisatie gaat plaatsvinden als de omgeving is gestabiliseerd.
Advies	Betrek de business controllers en de teammanagers actief bij het overzicht van onrechtmatigheden (uit de spendanalyse en de analyse van het dashboard) zodat zij een actueel overzicht hebben om te bespreken met de directie en tijdens de maandgesprekken met de teammanagers. Stel na elke controlecyclus een directierapportage op en deel deze ook met de organisatie.

	Binnen de organisatie moet spoedig een kwaliteitsmedewerker komen voor het uitvoeren van de interne controle op inkoop- en aanbestedingen.
--	--

Proces	Factuurverwerken en prestatieverklaren
Succes	<i>Interne controle</i> De interne controlewerkzaamheden worden voortvarend opgepakt. De bevindingen worden pro-actief opgepakt al voordat de interne controle is afgerond. Een van de bevindingen die is geconstateerd is dat facturen waarvan de prestatie over meerdere boekjaren loopt vaak op 1 boekjaar wordt geboekt. Gezien het geringe foutief geboekte bedrag (zoals we dat tot nu toe hebben gezien) heeft dit geen verdere gevolgen voor de jaarrekening. Het team van administratie heeft zich wel voorgenomen dat spoedig beleid hiervoor moet worden opgesteld. Ook zal een grensbedrag moet worden bepaald wanneer men een prestatie over meerdere boekjaren ook als zodanig gaat verwerken in de administratie. Deze systematiek van werken zal een plek krijgen in de procesbeschrijving
Tegenvaller	Het beleid voor prestatieverklaren is nog niet afgerond. Deze vertraging maakt de uitvoering van de interne controle lastiger aangezien nu er geen beleid is wanneer de onderbouwing bij een prestatie zoals aangegeven op de factuur voldoende is. Vanuit de lijn komen er veel vragen en frustraties. <i>Procesbeschrijving</i> De interne controle wordt uitgevoerd middels een checklist. Echter bestaat deze checklist uit een overzicht met vinkjes zonder de controles te vermelden. De controles zijn hierdoor niet navolgbaar vastgelegd.
Advies	Zet het voornemen om te komen tot het opstellen van beleid bij boeken in het juiste boekjaar door en zorg ervoor het beleid bij prestatieverklaren spoedig wordt afgerond en verspreid. Vanaf de invoering van Join moeten alle contracten worden opgenomen in Join. Ook de oudere (nog lopende) contracten moeten goed worden gearchiveerd. Het zou beter zijn om de nog te implementeren contractenmodule in Key2F hiervoor te gebruiken. Akkoord op prestatielevering en de contracten die de basis zijn voor de prestatie zitten dan in één systeem. Organiseer een budgethouder cursus om de budgethouders een handreiking te geven bij de uitvoering van hun verantwoordelijkheden.

Proces	Betalingen door de Gemeente
Succes	<i>Procesbeschrijving</i> Ten behoeve van de steekproef van de accountant controleren we nu ruim 250 betalingen. Het proces betalingen bevat goede beheersmaatregelen om op te kunnen steunen waardoor dit aantal naar beneden zou kunnen worden bijgesteld.
Tegenvaller	<i>Procesbeschrijving - lijncontrole</i> Veel van deze beheersmaatregelen worden niet (zichtbaar) uitgevoerd. Zo ontbreekt de (zichtbare) controle op het betaalvoorstel.
Advies	Start met het zichtbaar uitvoeren van de beheersmaatregelen en stem af met de VIC of de systematiek voldoende wordt toegepast.

Proces	Jeugdwet en WMO
Succes	De financiële medewerkers sociaal domein voeren jaarlijks de gegevensgerichte interne controle zorgvuldig en goed uit en krijgen daarvoor ook complimenten van de accountant. Dit is ook terug te zien aan de afname van onzekerheden in de lasten sociaal domein a.g.v. de interne controles die op de afdeling worden uitgevoerd. Met behulp van deze medewerkers is de afdeling aan de slag om de overstap te maken naar systeemgerichte controles. De eerste stappen hiervoor zijn al halverwege 2021 gezet: tussentijdse evaluatieverslagen waarin de

Proces	Jeugdwet en WMO
	prestatielevering wordt gecontroleerd, zichtbaar maken van interne controlemaatregelen in het primair proces. Daarnaast is i.s.m. de VIC het ICP 2021 opgesteld en zijn de financiële medewerkers van start gegaan met de gegevensgerichte interne controle over het afgelopen jaar.
Tegenvaller	<i>Procesbeschrijving</i> Veel interne controlemaatregelen zijn gebouwd in de applicatie Cumulus. Er is nog geen assurancerapport dat zekerheid geeft dat de ingebouwde functionaliteit ook daadwerkelijk goed werkt. Hierdoor kan nog niet gesteund worden op de geautomatiseerde controles in Cumulus, de controle zal nog voor 2021 geheel gegevensgericht moeten.
Advies	Bekijk voor 2022 of de controlemix systeemgerichte controle met een deel gegevensgerichte interne controle mogelijk is. Hierdoor kan de steekproef qua omvang afnemen. Ga na of de applicatie controles van Cumulus onder de scope van de volgende ISAE 3402 type 2 kunnen vallen.

Proces	Plaatselijke belastingen en heffingen
Succes	<i>Procesbeschrijving</i> Halverwege 2021 (Q2) zijn extra interne controlemaatregelen ingevoerd om fouten zoals zijn voorgekomen te voorkomen. Deze maatregelen zijn ook vastgelegd.
Tegenvaller	<i>Procesbeschrijving</i> Veel beheersmaatregelen worden uitgevoerd door middel van de applicatie Vris wat natuurlijk zeer efficiënt werkt en alleen maar aan te moedigen is. Echter heeft Vris nog geen Isae rapport of soortgelijk document waaruit blijkt dat de controls in Vris ook betrouwbaar zijn.
Advies	Zorg voor een ISAE rapport bij Vris.

Proces	Rentebaten en dividendopbrengsten
Succes	<i>Procesbeschrijving</i> De procesbeschrijving bevat een goede basis voor de uitvoering van het proces.
Tegenvaller	<i>Procesbeschrijving - lijncontrole</i> De aangeleverde documenten om de uitvoering van het proces aan te tonen, lieten niet altijd de uitvoering van de processtap zien. Nu weten wij bijvoorbeeld niet of van elk van de geregistreerde uitstaande leningen en deelnemingen of deze zijn aangesloten met achterliggende brondocumentatie (leningsovereenkomst of bevestiging van derden).
Advies	Werk aan de juiste vastlegging van de beheersmaatregel en breng de procesbeschrijving naar een hoger niveau zodat meer duidelijk wordt bij het wie, wat en waarom uitvoeren van de beheersmaatregel.

Proces	Salarissen
Succes	<i>Procesbeschrijving</i> Degelijk opzet van het proces
Tegenvaller	<i>Procesbeschrijving - lijncontrole</i> Niet alle beheersmaatregelen worden zichtbaar uitgevoerd. Zo wordt de controle op juiste uitvoering van verrekeningen bij ontslag niet zichtbaar gemaakt. Alle salarismutaties worden langsgelopen met 2 personen voordat de salarisrun plaatsvindt echter wordt deze controle niet vastgelegd.
Advies	N.a.v. het VIC gesprek en de lijncontrole, heeft de afdeling de zichtbaarheid van interne controlemaatregelen ingevoerd per 12 oktober 2021. In de VIC 2022 zal deze in de lijncontrole meegenomen worden.

Proces	Inkomende subsidies/Specifieke uitkeringen
Succes	De externe subsidie coördinator bekijkt proactief voor welke activiteiten subsidie kan worden verkregen en bij welke van deze activiteiten al subsidie is

Proces	Inkomende subsidies/Specifieke uitkeringen
	aangevraagd buiten de subsidie coördinator, om een volledig overzicht en subsidiedossiers te verkrijgen. De externe subsidie coördinator kijkt actief mee bij de verbeterstappen in het proces. Voor 2022 ligt er nu een nog mooiere basis voor de uitvoering van het proces.
Tegenvaller	<i>Procesbeschrijving - lijncontrole</i> Vorig jaar is gedurende een langere periode een vervangende subsidie coördinator aan het werk geweest. Hierdoor hadden we altijd een aanspreekpunt binnen de organisatie voor vragen. Wel ontbrak de tijd voor een adequate uitvoering van de beheersing van het proces. Niet alle beheersmaatregelen zijn uitgevoerd. Zo zien we dat er voor 2021 nog geen aansluiting heeft plaatsgevonden van de in de financiële administratie geboekte subsidiebatens met externe subsidieregisters zoals die van de Provincie, het Rijk etc Niet overal in de organisatie wordt de hulp ingeroepen van de subsidie coördinator, die de expertise heeft. Hierdoor is geen zicht/monitoring op alle subsidieaanvragen, de bijbehorende subsidievereisten en de verantwoordingseisen.
Advies	Voor het einde van het boekjaar moeten alle meest relevante controlestappen voor het jaarrekeningtraject met terugwerkende kracht worden uitgevoerd. De businesscontrollers moeten in de maandgespreken van de inkomende subsidies een vast onderdeel van de agenda maken, zodat opgehaald wordt wat er speelt m.b.t. subsidieaanvragen.

Proces	Subsidieverstrekingen
Succes	De subsidie coördinator sociaal domein is bezig om het proces voor alle ASV subsidie aanvragen en verantwoordingen in Join te bouwen. De subsidie coördinator sociaal domein is zich bewust van het belang van de zichtbaarheid van de processtappen en van de toetsing aan ASV en AWB.
Tegenvaller	<i>Procesbeschrijving</i> Het bouwen van de processtappen en de zichtbaarheid hiervan in Join heeft nog kinderziektes. Op dit moment is de procesbeschrijving nog ontoereikend. Er is geen subsidie coördinator voor alle subsidieverstrekingen dus ook voor de subsidies buiten het sociaal domein aangewezen. Iedere budgethouder kan anders met subsidies omgaan. Hierdoor is bijvoorbeeld onduidelijk welke controlestappen de verschillende medewerkers nemen voordat ze akkoord geven in Join.
Advies	Neem in het bouwen van de processtappen de artikelen van de ASV mee waaraan voldaan moet zijn voor de aanvraag en voor de verantwoording en maak deze zichtbaar in Join. Wijs een subsidie coördinator voor alle subsidieverstrekingen aan. Logischerwijs is dit de subsidie coördinator van sociaal domein aangezien daar de meeste subsidies zitten.

Proces	Treasury
Succes	De lijn heeft tot nu toe geen fouten geconstateerd in de afgesloten leningen. Het structureel treasury overleg blijkt een succes. <i>Procesbeschrijving</i> De procesbeschrijving bevat alle stappen, al zal het vastleggen van besluiten over leningen en informeren van de portefeuillehouder met meer diepgang moeten worden beschreven.

Proces	Treasury
Tegenvaller	<p><i>Procesbeschrijving - lijncontrole</i></p> <p>Er wordt gewerkt met een liquiditeitsplanning maar deze geeft nog onvoldoende inzicht. Zo ontbreekt een prognose die toch noodzaak is voor de uitvoering van dit proces. Informatie komt nu vanuit het treasury overleg.</p> <p>Het Treasurystatuut is verouderd en geldig voor de gemeente Woerden en Oudewater i.p.v. voor de gemeente Woerden en een aparte voor de gemeente Oudewater. De ondertekening is alleen namens het college Woerden en niet namens het college Oudewater.⁶ Het Treasurystatuut voor de gemeente Woerden moet worden geactualiseerd.</p>
Advies	<p>Z.s.m. actualiseren van het Treasurystatuut en opzetten van een adequate actuele liquiditeitsplanning/begroting.</p> <p>Geef de business controller een rol bij het in beeld brengen van de leningen voor de liquiditeitsprognose bij de maandgesprekken.</p>

Proces	Verhuuropbrengsten
Succes	Alle verhuurcontracten en tarieven zitten in de verhuurapplicatie. In de verhuurapplicatie worden ook de controles uitgevoerd. De applicatie wordt verder doorontwikkeld zodat meer gebruik kan worden gemaakt van geautomatiseerde controles. De lijn is actief bezig met verbeterlagen
Tegenvaller	<p><i>Procesbeschrijving - lijncontrole</i></p> <p>Er is geen externe assurancerapport waarmee zekerheid wordt verkregen over de functionaliteit en betrouwbaarheid van de verhuurapplicatie.</p> <p>Er worden nog geen leegstandscontroles en nog geen verbandscontroles vanuit de activa administratie met verhuurobjecten-bestand om de volledigheid vast te stellen uitgevoerd.</p> <p>Niet alle processtappen in de procesbeschrijving worden zichtbaar uitgevoerd. Zo hebben wij bijvoorbeeld niet vast kunnen stellen dat de controle op het exportbestand waar de maand-, kwartaal- en/of jaarnota's op staan, wordt uitgevoerd.</p>
Advies	<p>Ga werken volgens de procesbeschrijving en leg de documenten vast in een dossier.</p> <p>Denk na over een efficiënte controle op de leegstand en activa en bespreek deze met de VIC.</p>

Proces	Bijdragen verbonden partijen
Succes	Er is een tijdelijke coördinator verbonden partijen aangewezen die nu als taak heeft om de procesbeschrijving op te stellen en de administratie van de verbonden partijen in beeld te brengen.
Tegenvaller	<p><i>Procesbeschrijvingen</i></p> <p>Vanuit de VIC is een eerste opzet van de procesbeschrijving opgesteld en is een format opgesteld (en grotendeels) ingevuld waarin de benodigde informatie van de verbonden partijen staat. De tijdelijke coördinator moet dit nog afmaken.</p>
Advies	Aangezien deze werkwijze voor ons nieuw is, is de procesbeschrijving voorgelegd aan de accountant. hieruit kwamen geen tips die wij zelf niet al in beeld hebben. De tijdelijke coördinator verbonden partijen zal de procesbeschrijving moeten afronden en de volledige informatie van de verbonden partijen in beeld moeten brengen.

⁶ Het Treasurystatuut is niet geldig voor de gemeente Oudewater.

Proces	Omgevingsvergunningen
Succes	De procesbeschrijving bevat alle noodzakelijke stappen. De kwaliteitsmedewerker is ook de applicatiebeheerder en ondanks de werkdruk pakt hij zijn rol goed op.
Tegenvaller	<i>Procesbeschrijving - lijncontrole</i> Niet alle beheersmaatregelen worden zichtbaar uitgevoerd. Zo ontbreken de zichtbare globale beoordeling van een collega bij het opstellen van de beschikking en de zichtbare aansluiting tussen Key2F en de controlelijst Key2vergunningen.
Advies	Volgend jaar gaat de omgevingswet in werking en zal de procesbeschrijving moeten worden aangepast. Het advies is om dit tijdig op te pakken en de nieuwe procesbeschrijving af te stemmen met de VIC voorafgaand aan het implementeren van het nieuwe proces. Overwegen om bij een (andere) medewerker de minimale kennis te organiseren om bij calamiteiten te kunnen inspringen als applicatiebeheerder om kwetsbaarheid in de bezetting van de huidige functie op te vangen.

Proces	Voorzieningen
Succes	Op dit moment wordt van elke voorziening een actuele position paper opgesteld. Dat wil zeggen dat voor elke voorziening een duidelijke systematiek voor het opstellen van de voorziening wordt vastgelegd. Net als andere jaren worden deze position papers afgestemd met de accountant.
Tegenvaller	Voor het opstellen van de onderhoudsvoorziening wordt nog hard gewerkt aan beleids- en beheerplannen. Deze zijn naar verwachting eind 2021/begin 2022 allemaal geactualiseerd en vastgesteld. Met het vaststellen van de geactualiseerde beheersplannen door het college wordt conform de BBV een, met actuele beheersplannen onderbouwde, onderhoudsvoorziening gevormd in begrotingsjaar 2022 en opgenomen in de jaarrekening 2022.

Proces	IT-controls
Succes	In het najaar 2021 is een externe auditor ingehuurd voor het afgeven van een ISAE 3402-verklaring. Een ISAE 3402-verklaring is een onafhankelijk oordeel door een gecertificeerde IT-auditor (RE) over de kwaliteit van (financiële) processen. Deze verklaring hebben wij nodig om in beeld te krijgen of wij kunnen steunen op de geautomatiseerde beheersmaatregelen van de systemen die wij gebruiken in de financiële processen om de betrouwbaarheid van de financiële informatie vast te stellen. In dit geval wordt een ISAE 3402 type 2 verklaring afgegeven.
Tegenvaller	Van de vele systemen waarvan wij gebruik maken in de financiële processen zoals VriS, Cumulus, Join, het dashboard van inkoop is onbekend of we hier volledig op kunnen steunen. Uit de VIC-gesprekken met de medewerkers uit de lijn blijkt dat er nog kinderziektes zijn. Ook van systemen zoals Pauw die door meerdere gemeentes wordt gebruikt in het proces Algemene uitkeringen is niet vastgesteld of deze betrouwbaar is. De scope van de ISAE 3402- betreft alleen de general IT-controles en niet de geautomatiseerde controles in de applicatie
Advies	Zorg dragen dat we in 2022 wel alle, voor de financiële processen relevante IT-systemen, de applicatie controles een rol kunnen geven in het traject van de ISAE verklaring.

Bijlage: Detailbevindingen steekproef interne controle

Onderstaand de bevindingen die tijdens uitvoering van de steekproeven door de kwaliteitsmedewerkers zijn geconstateerd. De VIC heeft een review uitgevoerd op de werkzaamheden en kan zich vinden bij onderstaande bevindingen. Bij de VIC is onbekend of al deze bevindingen met de medewerkers in de lijn zijn afgestemd.

Investerings

Grootboek	Omschrijving	Bedrag	Wat gaat hier mis? Wat is het gevolg voor de jaarrekening? Wat nu?
Renovatie / verbouwing Stadhuis	Afrekening BAM/ Woerden	€ 519.784	<p><i>Wat gaat hier mis?</i> Dit betreft een vervangingsinvestering. Het lijkt erop dat het te vervangen pand ook nog op de activastaat te staan. In de activastaat is het actief "1202001 Stadhuis, centrale huisvesting Middelland 1993" opgenomen. Op dit actief wordt niet (meer) afgeschreven. De restant boekwaarde is € 2,5 mln. Als dit de grondwaarde betreft, is dit terecht nog geactiveerd. Als dit ook het gebouw betreft, dan is dit (mogelijk) niet terecht (gezien de ingrijpende verbouwing) aangezien deze is vervangen.</p> <p><i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> Het gevolg van deze mogelijke fout is dat als activa in de activastaat wordt weergegeven die niet meer in het bezit is een te hoog saldo wordt verantwoord voor de bezittingen in de jaarrekening.</p> <p><i>Wat nu?</i> Vervolgactie: de activastaat zal beoordeeld moeten worden op activa die niet meer in het bezit is en eventuele correcties moeten worden uitgevoerd.</p>
Verbetering wegenstructuur Woerden West	termijn 3 en 4, reconstructie Boerendijk	€ 238.276	<p><i>Wat gaat hier mis?</i> 1. Het betreft een factuur die deels onderhoud en deels investeringen betreft. Het bedrag is echter niet juist onderverdeeld over investeringen en onderhoud. M.n. de boeking m.b.t. de riolering en groen is te hoog.</p> <p>2. Ook zien wij dat de Boerendijk in activastaat (actief 210023, aanschaf in 1985) is opgenomen met een boekwaarde € 16.000. Het is onduidelijk wat met de oude activa is gedaan</p> <p><i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> 1. Mogelijk speelt hier een verschuivingen van onderhoud naar investeringen.</p> <p>Dit geeft een verkeerde weergave in de jaarrekening en kan de begrotingsrechtmatigheid op het gebied van investeringen raken. Indien dit niet gecorrigeerd wordt, worden de investeringen te hoog weergegeven.</p> <p>2. Het gevolg van deze mogelijke fout is dat als activa in de activastaat wordt weergegeven die niet meer in het bezit is een te hoog saldo wordt verantwoord voor de bezittingen in de jaarrekening.</p> <p><i>Wat nu?</i> 1. Vervolgactie: in samenwerking met de lijn wordt deze factuur nader bekeken. Indien onjuist worden de facturen geselecteerd waarbij de kosten verdeeld worden over meerdere FCL's. Deze</p>

Grootboek	Omschrijving	Bedrag	Wat gaat hier mis? Wat is het gevolg voor de jaarrekening? Wat nu?
			worden separaat beoordeeld op het toepassen van de juiste verdeling en gecorrigeerd wanneer nodig. 2. Vervolgactie: de activastaat zal beoordeeld moeten worden op activa die niet meer in het bezit is en eventuele correcties moeten worden uitgevoerd.
Renovatie / verbouwing Stadhuis	Werkzaamheden januari 2021 Sloop gemeentehuis / nieuwbouw	€ 9.953	<i>Wat gaat hier mis?</i> Dit betreft een factuur voor juridische kosten. Juridische kosten mogen niet geactiveerd worden maar moeten t.l.v. de exploitatie kosten worden geboekt. Samengevat is dit een verschuivingen van onderhoud naar investeringen. <i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> Dit geeft een verkeerde weergave in de jaarrekening en kan de begrotingsrechtmatigheid op het gebied van investeringen raken. Indien dit niet gecorrigeerd wordt, worden de investeringen te hoog weergegeven. Vervolgactie: er komt een analyse op juridische kosten die geactiveerd zijn (o.b.v. omschrijvingen op boekingsregels en crediteuren). Onderdeel van integrale beoordeling o.b.v. factuuromschrijvingen. Naar aanleiding van deze analyse zal een correctie plaatsvinden.

Factuurverwerking en prestatieverklaren - steekproef grote contracten

Grootboek	Bedrag	Wat gaat hier mis? Wat is het gevolg voor de jaarrekening? Wat nu?
vastgoed	€ 690.000	<i>Wat gaat hier mis?</i> De voorschotten worden niet goed geboekt en er zijn problemen met de inleesbestanden van de leverancier. Er bestaat een onzekerheid of voor de bedragen zoals opgenomen in de administratie een prestatie is geleverd overeenkomstig het contract en of de kosten in het juiste jaar zijn geboekt. Dit betreft een geringe onzekerheid. <i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> Kosten worden verantwoord in het verkeerde boekjaar. <i>Wat nu?</i> Het probleem is in beeld en wordt aan gewerkt. Voorafgaand aan de accountantscontrole worden correcties uitgevoerd zodat de cijfers goed in de administratie staan.

Factuurverwerking en prestatieverklaren – steekproef inkoopfacturen

Grootboek	Omschrijving	Bedrag	Wat gaat hier mis? Wat is het gevolg voor de jaarrekening? Wat nu?
Vrijvervalriolering	Reconstructie Boerendijk Termijn 1	€ 165.024	<i>Wat gaat hier mis?</i> Het betreft een factuur die deels onderhoud en deels investeringen betreft. Het bedrag is echter niet juist onderverdeeld over investeringen en onderhoud. <i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> Mogelijk speelt hier een verschuivingen van onderhoud naar investeringen. Dit geeft een verkeerde weergave in de jaarrekening en kan de begrotingsrechtmatigheid op het gebied van investeringen raken. Indien

Grootboek	Omschrijving	Bedrag	Wat gaat hier mis? Wat is het gevolg voor de jaarrekening? Wat nu?
			<p>dit niet gecorrigeerd wordt, worden de investeringen te hoog weergegeven.</p> <p><i>Wat nu?</i> Vervolgactie: in samenwerking met de lijn wordt deze factuur nader bekeken. Indien onjuist worden de facturen geselecteerd waarbij de kosten verdeeld worden over meerdere FCL's. Deze worden separaat beoordeeld op het toepassen van de juiste verdeling en gecorrigeerd wanneer nodig.</p>
Investering sfonds	Subsidie 2021	€ 50.310	<p><i>Wat gaat hier mis?</i> Deze factuur valt niet onder de exploitatiekosten maar onder de verstrekte subsidies.</p> <p><i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> Deze verkeerde boeking heeft geen gevolgen voor de jaarrekening maar wel voor de IV3 verantwoording.</p> <p><i>Wat nu?</i> Vervolgactie: Er heeft overleg plaatsgevonden met de accountant over dit type verkeerde boekingen en hoe we dit juist in de IV3 verantwoording kunnen krijgen. Naar aanleiding van deze bespreking worden correcties uitgevoerd.</p>
Multifunctionele centra's (MFA's)	Subsidie 2021	€ 31.000	<p><i>Wat gaat hier mis?</i> Deze factuur valt niet onder de exploitatiekosten maar onder de verstrekte subsidies.</p> <p><i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> Deze verkeerde boeking heeft geen gevolgen voor de jaarrekening maar wel voor de IV3 verantwoording.</p> <p><i>Wat nu?</i> Vervolgactie: Er heeft overleg plaatsgevonden met de accountant over dit type verkeerde boekingen en hoe we dit juist in de IV3 verantwoording kunnen krijgen. Naar aanleiding van deze bespreking worden correcties uitgevoerd.</p>
Zwembad Woerden (vastgoed)	Tweede termijn 50% geluidssysteem	€ 20.312	<p><i>Wat gaat hier mis?</i> Dit betreft een factuur voor het geluidssysteem wat een activa betreft. Activa moeten worden geactiveerd onder de investeringen en niet t.l.v. de exploitatie kosten worden geboekt.</p> <p>Samengevat is dit een verschuivingen van investeringen naar onderhoud.</p> <p><i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> Dit geeft een verkeerde weergave in de jaarrekening en kan de begrotingsrechtmatigheid op het gebied van investeringen raken. Indien dit niet gecorrigeerd wordt, worden de investeringen te hoog weergegeven.</p> <p>Vervolgactie: er komt een analyse op activa in de exploitatiekosten (o.b.v. omschrijvingen op boekingsregels en crediteuren). Dit is een onderdeel van de integrale beoordeling o.b.v. factuuromschrijvingen. Naar aanleiding van deze analyse zal een correctie plaatsvinden.</p>
Zwembad Woerden (vastgoed)	geluidssysteem	€ 20.312	<p><i>Wat gaat hier mis?</i> Dit betreft een factuur voor het geluidssysteem wat een activa betreft. Activa moeten worden geactiveerd onder de investeringen en niet t.l.v. de exploitatie kosten worden geboekt.</p>

Grootboek	Omschrijving	Bedrag	Wat gaat hier mis? Wat is het gevolg voor de jaarrekening? Wat nu?
			<p>Samengevat is dit een verschuivingen van investeringen naar onderhoud.</p> <p><i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> Dit geeft een verkeerde weergave in de jaarrekening en kan de begrotingsrechtmatigheid op het gebied van investeringen raken. Indien dit niet gecorrigeerd wordt, worden de investeringen te hoog weergegeven.</p> <p>Vervolgactie: er komt een analyse op activa in de exploitatiekosten (o.b.v. omschrijvingen op boekingsregels en crediteuren). Dit is een onderdeel van de integrale beoordeling o.b.v. factuuromschrijvingen. Naar aanleiding van deze analyse zal een correctie plaatsvinden.</p>
Investeringsfonds	Subsidie 2021	€ 16.201	<p><i>Wat gaat hier mis?</i> Deze factuur valt niet onder de exploitatiekosten maar onder de verstrekte subsidies.</p> <p><i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> Deze verkeerde boeking heeft geen gevolgen voor de jaarrekening maar wel voor de IV3 verantwoording.</p> <p><i>Wat nu?</i> Vervolgactie: Er heeft overleg plaatsgevonden met de accountant over dit type verkeerde boekingen en hoe we dit juist in de IV3 verantwoording kunnen krijgen. Naar aanleiding van deze bespreking worden correcties uitgevoerd.</p>
Energie	Subsidie	€ 4.000	<p><i>Wat gaat hier mis?</i> Deze factuur valt niet onder de exploitatiekosten maar onder de verstrekte subsidies.</p> <p><i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> Deze verkeerde boeking heeft geen gevolgen voor de jaarrekening maar wel voor de IV3 verantwoording.</p> <p><i>Wat nu?</i> Vervolgactie: Er heeft overleg plaatsgevonden met de accountant over dit type verkeerde boekingen en hoe we dit juist in de IV3 verantwoording kunnen krijgen. Naar aanleiding van deze bespreking worden correcties uitgevoerd.</p>

Financial reporting - memorialen

Geen bevindingen

Subsidieverstrekingen

	Bedrag	Wat gaat hier mis? Wat is het gevolg voor de jaarrekening? Wat nu?
1	€ 144.000	<p><i>Wat gaat hier mis?</i> 1. Deze factuur valt niet onder de verstrekte subsidies maar onder de exploitatiekosten. 2. De facturen zijn betaald zonder de aanwezigheid van een overeenkomst.</p> <p><i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i> 1. Deze verkeerde boeking heeft geen gevolgen voor de jaarrekening maar wel voor de IV3 verantwoording.</p>

	Bedrag	Wat gaat hier mis? Wat is het gevolg voor de jaarrekening? Wat nu?
		<p>2. Dit contract is bij de controle op de inkoop al als onrechtmatig opgenomen. (contract 2)</p> <p><i>Wat nu?</i></p> <p>1. Vervolgactie: Er heeft overleg plaatsgevonden met de accountant over dit type verkeerde boekingen en hoe we dit juist in de IV3 verantwoording kunnen krijgen. Naar aanleiding van deze bespreking worden correcties uitgevoerd.</p> <p>2. De leveringen moeten worden stopgezet en een nieuw aanbesteding traject moet worden aangegaan.</p>
2	€ 114.533	<p><i>Wat gaat hier mis?</i></p> <p>Deze factuur valt niet onder de verstrekte subsidies maar onder de exploitatiekosten.</p> <p><i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i></p> <p>Deze verkeerde boeking heeft geen gevolgen voor de jaarrekening maar wel voor de IV3 verantwoording.</p> <p><i>Wat nu?</i></p> <p>Vervolgactie: Er heeft overleg plaatsgevonden met de accountant over dit type verkeerde boekingen en hoe we dit juist in de IV3 verantwoording kunnen krijgen. Naar aanleiding van deze bespreking worden correcties uitgevoerd.</p>
3	€ 101.330	<p><i>Wat gaat hier mis?</i></p> <p>Deze factuur valt niet onder de verstrekte subsidies maar onder de exploitatiekosten.</p> <p>In het contract is een jaarlijkse indexering opgenomen. Voor 2021 is vergeten deze indexering toe te passen.</p> <p><i>Wat is het gevolg voor de jaarrekening?</i></p> <p>Deze verkeerde boeking heeft geen gevolgen voor de jaarrekening maar wel voor de IV3 verantwoording.</p> <p>Het ontbreken van de indexering is direct gecorrigeerd. Er is navraag gedaan over soortgelijke posten maar dit is een eenmalige fout gebleken. Deze fout heeft geen gevolgen voor de jaarrekening.</p> <p><i>Wat nu?</i></p> <p>Vervolgactie: Er heeft overleg plaatsgevonden met de accountant over dit type verkeerde boekingen en hoe we dit juist in de IV3 verantwoording kunnen krijgen. Naar aanleiding van deze bespreking worden correcties uitgevoerd.</p>

Grondexploitatie - opbrengsten

Geen bevindingen

Grondexploitatie - lasten

Geen bevindingen

Inkopen (aanbestedingen)

Contract	Bedrag onrechtmatig	Oorzaak en gevolg
1	€ 118.233	De aanbesteding moet worden opgestart
2	€ 216.000	Dit contract betreft een sociale dienst die in 2017 een aanbestedingstraject heeft doorlopen. Nu gaat deze over de EU-grens van 750K waardoor blijkt dat het verkeerde aanbestedingstraject is doorlopen. Oorzaak betreft het verkeerd ramen van de opdracht.
3	€ 86.470	Het contract is in 2021 langs de inhuurdesk gelopen waardoor deze nu rechtmatig is voor de rest van 2021. De eerste maanden voorafgaand aan het afsluiten van het contract via de inhuurdesk zijn onrechtmatig rekening houdend met de te lage inschatting van het onrechtmatige bedrag in 2020 voor fout 2021.
4	€ 3.000	Het contract is in 2021 langs de inhuurdesk gelopen waardoor deze nu rechtmatig is voor de rest van 2021. De eerste maanden voorafgaand aan het afsluiten van het contract via de inhuurdesk zijn onrechtmatig rekening houdend met de te lage inschatting van het onrechtmatige bedrag in 2020 voor fout 2021.
5	€ 15.600	Het contract is in mei Europees aanbesteed. De onrechtmatigheid betreft de periode van jan t.m. april.
6.	€ 56.300	Dit contract is wel meegenomen in de aanbesteding in 2021, maar deze partij heeft geen gunning gehad.
7	€ 77.800	Er is geen bewijs dat het daadwerkelijk middels meerdere offertes opgevraagd volgens de richtlijnen van het Europees aanbesteden.
8	€ 51.500	Het contract is niet via de inhuurdesk gelopen.
9	€ 39.200	Het contract is nog niet stopgezet en ook niet opnieuw aanbesteed. De onrechtmatigheid voor 2021 is in 2020 te laag ingeschat.
10	€ 51.300	
11	€ 40.800	Deze is nu aanbesteed via een EA voor ingenieursdiensten. Vanaf 2022 is deze rechtmatig.
12	€ 20.600	Niet alles is via de inhuurdesk gelopen.
Totaal	€ 776.803	

Jeugdwet en uitkeringen WMO

Enmalig is het woonplaatsbeginsel niet juist toegepast bij een overgekomen jeugdige vanuit een andere gemeente. Hierdoor is de beschikking 7 weken te vroeg afgegeven. Hierdoor heeft de gemeente Woerden 7 weken onterecht zorg betaald. De financiële fout betreft dure verblijfszorg en heeft een omvang van € 12.116,23.

Herstelactie: er is contact opgenomen met de latende gemeente Montfoort. Er worden afspraken gemaakt dat de latende gemeente de gemaakte kosten terug zal betalen.

Naast de overgedragen beschikking is er voor deze jeugdige 3 uur behandeling per week 7 weken te vroeg afgegeven. De financiële fout heeft een omvang van € 1.375,48.

Vervolgactie n.a.v. bevinding woonplaatsbeginsel. Steekproef uitbreiding dure zorg o.b.v. data overgedragen jeugdigen uit andere gemeenten naar Woerden. Deze steekproef wordt meegenomen in de interne controle van Q3 en Q4 2021.